

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B**

ODLUKA KOMISIJE

od 14. studenoga 2012.

o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a za deterdžente za strojno industrijsko i institucionalno pranje posuda

(priopćena pod brojem dokumenta C(2012) 8054)

(Tekst značajan za EGP)

(2012/720/EU)

(SL L 326, 24.11.2012., str. 25.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Odluka Komisije 2014/313/EU od 28. svibnja 2014.	L 164	74	3.6.2014.
► <u>M2</u>	Odluka Komisije (EU) 2016/1796 od 7. srpnja 2016.	L 274	55	11.10.2016.
► <u>M3</u>	Odluka Komisije (EU) 2016/2003 od 14. studenoga 2016.	L 308	59	16.11.2016.

▼B**ODLUKA KOMISIJE**

od 14. studenoga 2012.

o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a za deterđente za strojno industrijsko i institucionalno pranje posuđa*(priopćena pod brojem dokumenta C(2012) 8054)***(Tekst značajan za EGP)**

(2012/720/EU)

Članak 1.

Skupina proizvoda „deterđenti za strojno industrijsko i institucionalno pranje posuđa” sadrži jednodijelne i višedijelne deterđente za strojno pranje, ispiranje i pretpranje, namijenjene za profesionalne perilice posuđa.

Sljedeći proizvodi nisu uključeni u ovu skupinu proizvoda: deterđenti za strojno pranje posuđa u domaćinstvu, deterđenti za strojno pranje medicinskih pomagala ili za uporabu u posebnim strojevima za čišćenje industrijske opreme, uključujući posebne strojeve namijenjene prehrambenoj industriji.

Sprejevi, koji nemaju automatsku pumpicu isključeni su iz ove skupine proizvoda.

Članak 2.

Deterđentu za strojno pranje posuđa dodjeljuje se znak zaštite okoliša EU-a na temelju Uredbe (EZ) br. 66/2010 ako ulazi u skupinu proizvoda „deterđenti za strojno industrijsko i institucionalno pranje posuđa”, kako je utvrđeno u članku 1. ove Odluke, i ako ispunjava kriterije te s njima povezane zahtjeve za ocjenjivanje i vrednovanje navedene u Prilogu ovoj Odluci.

▼M3*Članak 3.*

Ekološki kriteriji za skupinu proizvoda „deterđenti za strojno industrijsko i institucionalno pranje posuđa”, kao i s njima povezani zahtjevi za ocjenjivanje i vrednovanje, vrijede do 31. prosinca 2017.

▼B*Članak 4.*

Kodni broj koji se dodjeljuje skupini proizvoda „deterđenti za strojno industrijsko i institucionalno pranje posuđa” za upravne svrhe je „038”.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

*PRILOG***OKVIR****Ciljevi kriterija**

Cilj kriterija je, posebno, promidžba proizvoda koji imaju smanjeno djelovanje na vodene ekosustave, sadrže ograničenu količinu opasnih tvari i čiji je djelovanje ispitano.

KRITERIJI

Kriteriji se određuju za svaki od sljedećih aspekata:

1. Toksičnost za vodene organizme: kritični dilucijski volumen (CDV)
2. Biorazgradivost
3. Isključene ili ograničene tvari i smjese
4. Zahtjevi za pakiranje
5. Učinkovitost pranja (prikladnost za uporabu)
6. Automatski sustavi doziranja
7. Informacije za korisnike — Informacije koje se pojavljuju na znaku zaštite okoliša EU-a

1. Procjenjivanje i vrednovanje**(a) Zahtjevi**

Posebni zahtjevi za ocjenjivanje i vrednovanje navedeni su unutar svakog kriterija.

Kada podnositelj zahtjeva mora dostaviti izjave, dokumentaciju, analize, izvješće o ispitivanjima ili druge dokaze kako bi dokazao sukladnost s kriterijima, podrazumijeva se da oni mogu potjecati od podnositelja zahtjeva i/ili njegovog(-ih) dobavljača itd., prema potrebi.

Kada je moguće, ispitivanja provode laboratoriji koji ispunjavaju opće zahtjeve iz norme EN ISO 17025 ili druge jednakovrijedne norme.

Prema potrebi mogu se koristiti ispitne metode različite od onih navedenih za svaki kriterij ako nadležno tijelo koje ocjenjuje prihvatljivost prihvati njihovu jednakovrijednost.

Dodatak I. upućuje na bazu podataka o sastojcima deterdženata (popis DID), koji sadržava tvari koje se najčešće dodaju formulama deterdženata. Upotrebljava se za pridobivanje podatka za izračune kritični dilucijski volumen(CDV) i za ocjenjivanje biorazgradivosti uvedenih tvari. Za tvari koje se na nalaze na popisu DID, daje se smjernica za izračun ili ekstrapolaciju odgovarajućih podataka. Najnovija inačica popisa DID dostupna je na internetskim stranicama znaka zaštite okoliša EU-a ili preko internetskih stranica pojedinih nadležnih tijela.

Prema potrebi nadležna tijela mogu zahtijevati dokaznu dokumentaciju i mogu provoditi neovisna vrednovanja.

▼ B

(b) Granične vrijednosti mjerenja

Sukladnost s ekološkim kriterijima zahtijeva se za namjerno dodane tvari, te za nusproizvode i nečistoće od sirovina, čija koncentracija je jednaka ili veća od 0,010 % mase gotove formule.

Za biocide i boje sukladnost s kriterijem zahtijeva se bez obzira na njihovu koncentraciju.

Tvari koje ispunjavaju gore navedenu graničnu vrijednost u ovom dokumentu se nazivaju „dodane tvari”.

2. Funkcionalna jedinica

Funkcionalna jedinica za ovu skupinu proizvoda je izražena kao g/l otopine za pranje (grama na litru otopine za pranje).

Zahtjevi vezani uz ocjenjivanje i vrednovanje funkcionalne jedinice:

Nadležnom tijelu podnosi se cijela formula proizvoda, pri čemu se navodi trgovački naziv, kemijski naziv, br. CAS, br. DID (*), dodana količina s vodom i bez nje te funkcija i oblik svake od dodanih tvari (bez obzira na njihovu koncentraciju) u proizvodu. Nadležnom tijelu se podnosi primjer piktograma s preporučenim dozama.

Sigurnosno-tehnički listovi za svaku dodanu tvar podnose se nadležnom tijelu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

Dijelovi A i B popisa DID mogu se pronaći na internetskim stranicama znaka zaštite okoliša EU-a:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_b_en.pdf

KRITERIJI ZA DODJELU ZNAKA ZAŠTITE OKOLIŠA EU-a**Kriterij 1. — Toksičnost za vodene organizme: kritični dilucijski volumen razrijeđenost (CDV)**

Kritični dilucijski volumen CDV SF_(kronični) pojedinačnog ili višedijelnog sustava ne smije preći sljedeće granice (pri najvećoj preporučenoj dozi):

CDV pri najvećoj preporučenoj dozi	Meka	Srednja	Tvrda
Tip proizvoda	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Pretpranje	2 000	2 000	2 000
Deterdženti za perilice posuđa	3 000	5 000	10 000
Višedijelni sustav	3 000	4 000	7 000
Sredstva za ispiranje	3 000	3 000	3 000

(*) Br. DID je broj dodanih tvari na popisu DID-a („baza podataka o sastojcima deterdžentata”), te se koristi za određivanje sukladnosti s kriterijima 1. i 2.

(¹) SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

▼ B

Kritični dilucijski volumen ($CDV_{\text{kronični}}$) izračunava se za sve dodane tvari i. u proizvodu koristeći sljedeću jednadžbu:

$$CDV_{\text{kronični}} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{\text{masa}_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{\text{kronični}(i)}} \times 1000$$

gdje je:

masa = masa dodane tvari u preporučenoj dozi,

DF = faktor razgradivosti,

TF = faktor kronične toksičnosti tvari kako je naznačeno na popisu DID.

Biocidi i boje prisutni u proizvodu također se navode u izračunu CDV-a, čak i ako im je koncentracija manja od 0,010 % (100 ppm).

Usljed razgradnje tvari tijekom postupka pranja, za sljedeće tvari primjenjuju se posebna pravila:

— vodikov peroksid (H_2O_2) – ne uzima se u obzir pri izračunu CDV-a,

— peroctena kiselina – pri izračunu se uzima kao octena kiselina.

Ocjenjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva osigurava izračun $CDV_{\text{kronični}}$ proizvoda. Proračunska tablica za izračun vrijednosti CDV-a dostupna je na internetskim stranicama znaka zaštite okoliša Zajednice.

Vrijednosti parametara DF i TF moraju biti onakve kakve su navedene na popisu baze podataka sastojaka deterdženata (popis DID). Ako se tvar ne nalazi na popisu DID, parametri se izračunavaju koristeći smjernice iz dijela B popisa DID, te se izračunu prilaže popratna dokumentacija.

Kriterij 2. — Biorazgradivost**(a) Biorazgradivost površinski aktivnih tvar**

Sve površinski aktivne tvari moraju biti biorazgradive u aerobnim i anaerobnim uvjetima.

(b) Biorazgradivost organskih tvari

Sadržaj svih organskih tvari u proizvodu koje nisu biorazgradive u aerobnim uvjetima (nisu trenutačno biorazgradive) (aNBO) i/ili nisu anaerobno biorazgradive (anNBO), ne smije prelaziti sljedeće granice:

aNBO

Tip proizvoda (g/l otopina za pranje)	Meka	Srednja	Tvrda
	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Pretpranje	0,4	0,4	0,4
Deterdženti za perilice posuđa/više-dijelni sustavi	0,4	0,4	0,4
Sredstva za ispiranje	0,04	0,04	0,04

anNBO

Tip proizvoda (g/l otopina za pranje)	Meka	Srednja	Tvrda
	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Pretpranje	0,4	0,4	0,4
Deterdženti za perilice posuđa/više-dijelni sustavi	0,6	1,0	1,5
Sredstva za ispiranje	0,04	0,04	0,04

▼ B

Ocjnjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva podnosi dokumentaciju o razgradivosti površinski aktivnih tvari kao i izračun aNBO-a i anNBO-a za proizvod. Proračunska tablica za izračun vrijednosti aNBO-a i anNBO-a dostupna je na internetskim stranicama znaka zaštite okoliša EU-a.

Referentne vrijednosti za površinski aktivne tvari i za aNBO i anNBO određuju se prema popisu DID. Za dodane tvari, koje nisu uključene na popis DID, podnose se odgovarajuće informacije iz literature i drugih izvora, ili odgovarajući rezultati ispitivanja, koji pokazuju da su one aerobno ili anaerobno biorazgradive kako je opisano u Dodatku I.

TAED bi se trebao smatrati anaerobno biorazgradivim.

U nedostatku dokumentacije u skladu s gore navedenim zahtjevima, tvar koja nije površinski aktivna tvar može se izuzeti od zahtjeva za anaerobnu razgradivost ako ispunjava jednu od sljedeće tri mogućnosti:

1. trenutačno je razgradiva i ima niski stupanj adsorpcije ($A < 25 \%$); ili
2. trenutačno je razgradiva i ima niski stupanj adsorpcije ($D > 75 \%$); ili
3. trenutačno je razgradiva i nije bioakumulirajuća.

Ispitivanje adsorpcije/desorpcije može se obaviti u skladu sa smjernicama OECD-a 106.

Kriterij 3. — Isključene ili ograničene tvari i smjese**(a) Određene isključene dodane tvari**

Sljedeće dodane tvari ne smiju biti uključene u proizvod, ni kao dio formule ni kao dio bilo kakve smjese koja je uključena u formulu:

- EDTA (etilendiamin tetraoctena kiselina),
- mirisi,
- reaktivni spojevi klora,
- APEO (alkilfenoletoksilati) i APD (alkilfenoli i njihovi derivati).

Ocjnjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva dostavlja popunjenu i potpisanu izjavu o sukladnosti.

(b) Opasne tvari i smjese

U skladu s člankom 6. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 o znaku zaštite okoliša EU-a, proizvod ili svaki njegov sastavni dio ne smije sadržavati tvari koje ispunjavaju kriterij za razvrstavanje u dolje navedene oznake opasnosti ili upozorenja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ ili Direktivom Vijeća 67/548/EEZ⁽²⁾ niti sadržavati tvari iz članka 57. Uredbe (EZ) br. 1907/2006. Dolje navedene oznake opasnosti općenito se odnose na tvari. Međutim, ako se ne mogu dobiti informacije o tvarima, primjenjuju se pravila razvrstavanja za smjese.

⁽¹⁾ SL L 353, 31.12.2008., str. 1.

⁽²⁾ SL 196, 16.8.1967., str. 1.

▼B

Popis oznaka opasnosti

Oznaka opasnosti ⁽¹⁾	Oznaka upozorenja ⁽²⁾
H300 Smrtonosno ako se proguta	R28
H301 Otrovno ako se proguta	R25
H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišne putove	R65
H310 Smrtonosno u dodiru s kožom	R27
H311 Otrovno u dodiru s kožom	R24
H330 Smrtonosno ako se udiše	R23/26
H331 Otrovno ako se udiše	R23
H340 Može izazvati genetska oštećenja	R46
H341 Sumnja na moguća genetska oštećenja	R68
H350 Može uzrokovati rak	R45
H350i Može uzrokovati rak ako se udiše	R49
H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40
H360F Može štetno djelovati na plodnost	R60
H360D Može naškoditi nerođenom djetetu	R61
H360FD Može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerođenom djetetu	R60/61/60-61
H360Fd Može štetno djelovati na plodnost. Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R60/63
H360Df Može naškoditi nerođenom djetetu. Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R61/62
H361f Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R62
H361d Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R63
H361fd Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost. Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R62-63
H362 Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinim mlijekom	R64
H370 Uzrokuje oštećenje organa	R39/23/24/25/26/ 27/28
H371 Može uzrokovati oštećenje organa	R68/20/21/22
H372 Uzrokuje oštećenje organa tijekom produljenje ili ponavljane izloženosti	R48/25/24/23
H373 Može uzrokovati oštećenje organa izlaganju tijekom produljenje ili ponavljane izloženosti	R48/20/21/22
H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
H410 Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
H413 Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke za vodeni okoliš	R53

▼ **B**

Oznaka opasnosti ⁽¹⁾	Oznaka upozorenja ⁽²⁾
EUH059 Opasno za ozonski sloj	R59
EUH029 U dodiru s vodom oslobađa otrovni plin	R29
EUH031 U dodiru s kiselinama oslobađa otrovni plin	R31
EUH032 U dodiru s kiselinama oslobađa vrlo otrovni plin	R32
EUH070 Otroavno u dodiru s očima	R39-41

Tvari koje uzrokuju preosjetljivosti

H334: Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008.

⁽²⁾ Direktiva 67/548/EEZ, s prilagodbom REACH-u na temelju Direktive 2006/121/EZ i Direktive 1999/45/EZ, kako je izmijenjena.

Ovaj kriterij se upotrebljava za produkte razgradnje poput formaldehida koji se oslobađa pri razgradnji drugih tvari.

Tvari ili smjese koje mijenjaju svoja svojstva kroz obradu (npr. nisu više biološki raspoložive, ili se kemijski promijene tako da nestane opasnost koju su prethodno predstavljale) izuzimaju se od gornjih zahtjeva.

Gotovi proizvod ne smije se označavati prema gore navedenim znakovima opasnosti.

Odstupanja

Sljedeće tvari posebno se izuzimaju od ovog zahtjeva:

▼ **M2**

Suptilizin	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
	H411: Otroavno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 15 % u konačnom proizvodu	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Biocidi koji se upotrebljavaju za konzerviranje (*) (samo za tekućine s pH vrijednosti između 2 i 12 i najviše 0,10 % masenog udjela aktivnog materijala)	H331: Otroavno ako se udiše	R23
	H334: Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50

▼ **M2**

Enzimi (**)	H334: Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (***)	H351: Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40

(*) Odstupanje se odnosi samo na kriterij 3. točku (b). Biocidi moraju biti u skladu s kriterijem 3. točkom (d).

(**) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.

(***) U koncentracijama nižima od 1,0 % sirovine pod uvjetom da je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu niža od 0,10 %.

▼ **B**

Ocjenjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva dokazuje sukladnost s ovim kriterijem podnoseći izjavu o nerazvrstavanju svake dodane tvari u bilo koji razred opasnosti s obzirom na oznake opasnosti iz gornjeg popisa u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/32008, koliko je to moguće utvrditi, najmanje iz podataka koji ispunjavaju zahtjeve navedene u Prilogu VII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. Ova izjava potkrepljuje se sažetim informacijama o odgovarajućim značajkama vezanim uz oznake opasnosti iz gornjeg popisa, navedenim toliko detaljno koliko je to propisano u odjeljcima 10., 11. i 12. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 (zahtjevi za ispunjavanje sigurnosno-tehničkih listova).

Podaci o inherentnim svojstvima tvari mogu se dobiti pomoću drugih sredstava osim ispitivanja, na primjer korištenjem alternativnih metoda poput *in vitro* metoda, kvantitativnih modela odnosa između strukture i aktivnosti ili korištenjem združivanja u skupine ili unakrsnim biranjem u skladu s prilogom XI. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. Potiče se dijeljenje odgovarajućih podataka.

Podnesene informacije odnose se na oblike fizičkog stanja tvari ili smjesa, kako se koriste u gotovom proizvodu.

Dovoljna je izjava za dokazivanje kako tvari navedene u prilogima IV. i V. Uredbi REACH, koje se izuzimaju od obveza registriranja u skladu s člankom 2. stavkom 7. točkama (a) i (b) Uredbe (EZ) br. 1907/2006 REACH, ispunjavaju gore navedene zahtjeve.

▼ **M1**

Za izuzete površinski aktivne tvari koje ispunjavaju kriterije za klasifikaciju u razrede opasnosti H412, podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o njihovoj razgradivosti uz upućivanje na DID listu. Za površinski aktivne tvari koje se ne nalaze na DID listi upućuje se na odgovarajuće podatke iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajuće rezultate ispitivanja, kako je opisano u Dodatku I.

▼ **B**

- (c) Tvari navedene u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006

Nema odstupanja od izuzimanja iz članka 6. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 vezano uz tvari identificirane kao iznimno zabrinjavajuće i uključene na popis predviđen u članku 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006, koje su prisutne u smjesama u koncentracijama > 0,010 %.

▼B

Ocjnjivanje i vrednovanje: popis tvari, koje su identificirane kao iznimno zabrinjavajuće i koje su uključene na popis kandidata u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 dostupan je na: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Pozivanje na popis navodi se na datumu primjene. Podnositelj zahtjeva podnosi točnu formulu proizvoda nadležnom tijelu. Podnositelj zahtjeva također podnosi izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem, zajedno s odgovarajućom dokumentacijom, poput izjave o sukladnosti, koju su potpisali dobavljači materijala, i preslikama odgovarajućih sigurnosno-tehničkih listova za tvari i smjese.

(d) Određene ograničene dodane tvari — Biocidi

- i. Proizvod može sadržavati biocide samo kao konzervanse, i to u odgovarajućoj dozi samo za ovu namjenu. Ova doza ne odnosi se na površinski aktivne tvari koje također mogu imati biocidna svojstva.

Ocjnjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva podnosi preslike sigurnosno-tehničkih listova za bilo koje dodane biocide, s informacijama o njihovoj točnoj koncentraciji u proizvodu. Proizvođač ili dobavljač biocida dostavlja informacije o dozi potrebnoj za konzerviranje proizvoda.

- ii. Zabranjeno je tvrditi ili upućivati na pakiranje ili na bilo koji drugi način da proizvod ima antimikrobni ili dezinficirajući učinak.

Ocjnjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva podnosi tekst i njegove prikaze na svakom tipu pakiranja i/ili primjerak svakog različitog tipa pakiranja nadležnom tijelu.

- iii. Proizvod može sadržavati biocide pod uvjetom da oni nisu bioakumulirajući. Smatra se da biocid nije bioakumulirajući ako je njegov BCF < 100 ili logKow < 3,0. Ako su dostupne vrijednosti BCF-a i logKowa, koristi se viša vrijednost BCF-a.

Ocjnjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva podnosi preslike sigurnosno-tehničkih listova za bilo kakve dodane biocide, zajedno s informacijama o njihovim vrijednostima BCF-a i logKowa

(e) Bojila

Bojila koja su dozvoljena u proizvodu ne smiju biti bioakumulirajuća. Za bojila odobrena za uporabu u prehrambenim proizvodima nije neophodno podnijeti dokumentaciju o njihovim potencijalu bioakumulacije. Smatra se da bojilo nije bioakumulirajuće ako je njegov BCF < 100 ili logKow < 3,0. Ako su dostupne vrijednosti BCF-a i logKowa, koristi se viša vrijednost BCF-a.

Ocjnjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva podnosi preslike sigurnosno-tehničkih listova za bilo koja dodana bojila, ili dokumentaciju kako bi se osiguralo da su bojila odobrena za uporabu u prehrambenim proizvodima.

(f) Enzimi

Enzimi moraju biti u tekućem obliku ili granulat bez praha. Enzimi ne smiju sadržavati ostatke mikroorganizama iz postupka proizvodnje.

Ocjnjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva podnosi preslike sigurnosno-tehničkih listova za svaki dodani enzim, ili dokumentaciju radi osiguranja da enzimi ne sadrže ostatke mikroorganizama

▼ B

(g) Fosfor

Ukupna količina fosfata i drugih fosfatnih spojeva ne smije preći granične vrijednosti navedene u tablici, izražene u gramima fosfora na litru vode.

Najveća preporučena doza uzima se za izračune fosfora.

Tip proizvoda	Meka	Srednja	Tvrda
	Fosfor (g P/l vode)	0-6 °dH	7-13 °dH
Pretrpanje	0,08	0,08	0,08
Deterdženti	0,15	0,30	0,50
Sredstva za ispiranje	0,02	0,02	0,02
Višedijelni sustavi	0,17	0,32	0,52

Ocjenjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva podnosi dokumentaciju kako bi se osiguralo pridržavanje granične vrijednosti iz gornje tablice.

Kriterij 4. — Zahtjevi za pakiranje

(a) Omjer masa/učinkovitost (WUR)

Omjer masa/učinkovitost ne smije prelaziti sljedeće vrijednosti:

Tip proizvoda	WUR		
	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Praškovi (g/l otopina za pranje)	0,8	1,4	2,0
Tekućine (g/l otopina za pranje)	1,0	1,8	2,5

WUR se izračunava samo za primarno pakiranje (uključujući poklopce, čepove i ručne sisaljke/raspršivače) koristeći sljedeću jednadžbu:

$$WUR = \sum [(W_i + U_i) / (D_i * r_i)]$$

gdje je:

W_i = masa (g) pakiranja i ., uključujući prema potrebi i naljepnicu.

U_i = masa (g) nerecikliranog (djevičanskog) materijala u pakiranju i . Ako omjer recikliranog materijala u pakiranju iznosi 0 % tada je $U_i = W_i$.

D_i = broj funkcionalnih jedinica sadržanih u pakiranju i . Funkcionalna jedinica = doza u g/l otopine za pranje.

r_i = broj recikliranja, tj. broj puta koliko je pakiranja i upotrijebljeno za istu namjenu preko sustava vraćanja ili ponovnog punjenja pakiranja. $r = 1$, ako se pakiranje ne uporabi ponovno za istu namjenu. Ako se pakiranje ponovo upotrijebi, vrijednost iznosi 1, osim ako podnositelj zahtjeva ne dokaže višu vrijednost.

Iznimke

Plastično/papirnatokartonsko pakiranje koje sadržava više od 80 % recikliranog materijala ili više od 80 % plastike iz obnovljivih izvora izuzima se od ovog zahtjeva.

Pakiranje se smatra recikliranim ako se sirovine koje se koriste za izradu pakiranja prikupljaju od proizvođača pakiranja u fazi distribucije ili prodaje potrošačima. Kada su sirovine industrijski otpad od materijala iz postupka proizvodnje samog proizvođača, tada se materijal smatra recikliranim.

▼ B

Ocjenjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva podnosi izračun WUR-a proizvoda. Proračunska tablica za ovaj izračun dostupna je na internetskim stranicama znaka zaštite okoliša EU-a. Podnositelj zahtjeva podnosi popunjenu i potpisanu izjavu o sadržaju recikliranog materijala iz obnovljivih izvora u pakiranju. Za odobrenje ponovnog punjenja pakiranja, podnositelj zahtjeva i/ili trgovac dokazuje da je ponovno punjenje dostupno/bit će dostupno na tržištu.

(b) Plastična ambalaža

U plastičnom pakiranju mogu se upotrebljavati samo ftalati, za koje se u vrijeme primjene provela procjena rizika i koji nisu bili razvrstani na temelju kriterija 3.(b) (i njihove kombinacije).

S ciljem omogućavanja identifikacije različitih dijelova pakiranja za recikliranje, plastični dijelovi primarnog pakiranja moraju biti označeni u skladu s dijelom 2. norme DIN 6120 ili drugom jednakovrijednom normom. Poklopci i pumpice izuzimaju se od ovog zahtjeva.

Ocjenjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva dostavlja popunjenu i potpisanu izjavu o sukladnosti.

Kriterij 5. — Učinkovitost pranja (prikladnost za uporabu)

Svojstva i učinkovitost proizvoda moraju biti zadovoljavajući. Proizvod mora zadovoljiti zahtjeve za korisnička ispitivanja ili unutarnje ispitivanje u skladu s Dodatkom II.

Ocjenjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva podnosi detaljno ispitno izvješće nadležnom tijelu, uključujući informacije/dokumentaciju. Vidjeti Dodatak II.

Kriterij 6. — Automatski sustavi doziranja

Višedijelni sustavi nude se zajedno s automatskim i kontroliranim sustavom doziranja.

Kako bi se osigurala ispravna doza u automatskom sustavu doziranja, obilasci potrošača moraju biti uobičajena praksa za proizvođače/dobavljače. Ti obilasci potrošače obavljaju se u svim poslovnim prostorijama najmanje jednom godišnje za vrijeme trajanja dozvole; oni moraju uključivati kalibraciju opreme za doziranje. Treća strana također može doći u obilazak.

U iznimnim slučajevima, obilasci potrošača mogu se izuzeti ako udaljenost i metoda isporuke čine ove posjete nepraktičnima.

Ocjenjivanje i vrednovanje: podnositelj zahtjeva podnosi pisani opis odgovornosti za, učestalost i sadržaj obilazaka potrošača.

Kriterij 7. — Informacije za korisnike — Informacije koje se pojavljuju na znaku zaštite okoliša EU-a**(a) Informacije na pakiranju/obrazac s informacijama o proizvodu**

Sljedeće preporuke moraju se nalaziti na pakiranju/obrazcu s informacijama o proizvodu ili jednakovrijednom dokumentu:

— Doza prema stupnju tvrdoće tla, odnosno vode. Slijediti upute za doziranje.

▼ B

— Uporaba proizvoda sa znakom zaštite okoliša EU-a prema uputama o doziranju doprinosi smanjenju zagađenja vode i stvaranju otpada.

(b) Informacije koje se pojavljuju na znaku zaštite okoliša EU-a

Logotip treba biti vidljiv i čitak. Uporaba logotipa znaka zaštite okoliša EU-a zaštićena je primarnim zakonodavstvom EU-a. Broj dozvole/registracije znaka zaštite okoliša EU-a mora se nalaziti na proizvodu, mora biti čitak i jasno vidljiv.

Dopunska oznaka s poljem za tekst sadržava sljedeći tekst:

- smanjeni utjecaj na vodeni okoliš,
- ograničene opasne tvari,
- ispitano djelovanje.

Smjernice za uporabu dopunske oznake s poljem za tekst mogu se naći u „Smjernicama za uporabu logotipa znaka zaštite okoliša EU-a” na internetskim stranicama: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf.

Ocjenjivanje i vrednovanje (a-b): podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak oznake proizvoda i/ili obrazac s informacijama o proizvodu zajedno s izjavom o sukladnosti s ovim kriterijem. Tvrdnje o proizvodu dokazuju se kroz odgovarajuća ispitna izvješća.

Dodatak I.

Baza podataka o sastojcima deterdženata (popis DID)

Popis DID (dio A) je popis koji sadržava informacije o toksičnosti za vodeni okoliš i biorazgradivosti dodanih tvari tipičnih za uporabu u formulama deterdženata. Popis uključuje informacije o toksičnosti i biorazgradivosti raznih tvari korištenih u proizvodima za pranje i čišćenje. Popis nije sveobuhvatan, ali se smjernice nalaze u dijelu B popisa DID koje se odnose na utvrđivanje odgovarajućih parametara za izračun tvari koje nisu na popisu DID (npr. faktor toksičnosti (TF) i faktor razgradivosti (DF), koji se koriste za izračun kritičnog dilucijskog volumena). Popis je opći izvor informacija i tvari prisutne na popisu DID nisu automatski odobrene za uporabu na proizvodima sa znakom zaštite okoliša EU-a. Popis DID (dijelovi A i B) može se pronaći na internetskim stranicama znaka zaštite okoliša EU-a.

Za tvari bez podataka o toksičnosti za vodeni okoliš i razgradivosti mogu se koristiti strukturne analogije sa sličnim tvarima za ocjenjivanje TF-a i DF-a. Takve strukturne analogije odobrava nadležno tijelo koje dodjeljuje dozvolu za znak zaštite okoliša EU-a. U suprotnom slučaju, koristi se najgori mogući scenarij na temelju donjih parametara:

Najgori mogući scenarij:

Dodana tvar	Akutna toksičnost			Kronična toksičnost			Razgradivost		
	LC50/EC50	SF _(akutni)	TF _(akutni)	NOEC (*)	SF _(kronični) (*)	TF _(kronični)	DF	Aerobni	Anaerobni
„Naziv”	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Ako ne postoje prihvatljivi podaci o kroničnoj toksičnosti, ovi stupci su prazni. U tom slučaju, TF_(kronični) određuje se kao jednak TF_(akutni).

Dokumentacija o trenutnoj biorazgradivosti

Sljedeća metoda ispitivanja koristi se za trenutnu biorazgradivost:

- Do 1. prosinca 2010. i tijekom prijelaznog razdoblja od 1. prosinca 2010. do 1. prosinca 2015.:

Ispitna metoda za trenutnu biorazgradivost propisana u Direktivi 67/548/EEZ, posebno metoda detaljno opisana u Prilogu V.C4 toj Direktivi, ili jednakovrijedne ispitne metode OECD 301 A-F ili jednakovrijedna ispitivanja po normi ISO.

Načelo prozora u trajanju od 10 dana ne primjenjuje se na površinski aktivne tvari. Prolazni prag je 70 % za ispitivanja iz priloga V.C4-A i C4-B Direktivi 67/548/EEZ (te jednakovrijedna ispitivanja OECD 301 A i E i jednakovrijedna ispitivanja po normi ISO), i 60 % za ispitivanja C4-C, D, E i F (te jednakovrijedna ispitivanja OECD 301 B, C, D i F i jednakovrijedna ispitivanja po normi ISO).

- Nakon 1. prosinca 2015. i tijekom prijelaznog razdoblja od 1. prosinca 2010. do 1. prosinca 2015.:

Metode ispitivanja propisane u Uredbi (EZ) br. 1272/2008.

▼B**Dokumentacija o anaerobnoj biorazgradivosti**

Referentno ispitivanje za anaerobnu razgradivost je EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili jednakovrijedna ispitna metoda, a zahtijeva se 60 % krajnja razgradivost pod anaerobnim uvjetima. Ispitne metode koje simuliraju uvjete u odgovarajućem anaerobnom okolišu mogu se također koristiti za dokazivanje postizanja 60 % konačne razgradivosti u anaerobnim uvjetima.

Ekstrapolacija za tvari koje nisu navedene na popisu DID

Kada dodane tvari nisu navedene na popisu DID, može se koristiti sljedeći pristup za pružanje neophodnih dokaza anaerobne biorazgradivosti:

1. Primijeniti razumnu ekstrapolaciju. Koristiti ispitne rezultate s jednom sirovinom za ekstrapolaciju konačne anaerobne razgradivosti strukturno srodnih površinski aktivnih tvari. Kada je potvrđena anaerobna biorazgradivost površinski aktivne tvari (ili skupine homolognih tvari) prema popisu DID, može se pretpostaviti da je sličan tip površinski aktivne tvari također anaerobno biorazgradiv (npr. C12-15 A 1-3 EO sulfat (DID br. 8) je anaerobno biorazgradiv, te se slična anaerobna biorazgradivost može pretpostaviti i za C12-15 A 6 EO sulfat). Kada je potvrđena anaerobna biorazgradivost površinski aktivne tvari korištenjem odgovarajuće ispitne metode, može se pretpostaviti da je sličan tip površinski aktivne tvari također anaerobno biorazgradiv (npr. podaci iz literature koji potvrđuju anaerobnu biorazgradivost površinski aktivne tvari koja pripada u skupinu alkilni ester amonijevih soli može se koristiti kao dokaz slične anaerobna biorazgradivost drugih kvartarnih amonijevih soli, koje sadržavaju esterske veze s alkilnim lancem(-ima)).
2. Izvesti ispitivanje za provjeru anaerobne razgradivosti. Ako je potrebno novo ispitivanje, provesti ispitivanje za provjeru koristeći normu EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili drugu jednakovrijednu metodu.
3. Provesti ispitivanje razgradivosti s manjom dozom. Ako je potrebno novo ispitivanje, i u slučaju eksperimentalnih problema tijekom testa probira (npr. inhibicija radi toksičnosti ispitne tvari), ponoviti ispitivanje koristeći manju dozu površinski aktivne tvari i prati razgradivost s¹⁴C mjerenjima i kemijskom analizom. Ispitivanje s manjom dozom može se provesti koristeći normu OECD 308 (kolovoz 2000.) ili drugu jednakovrijednu metodu.

▼B*Dodatak II.***Učinkovitost pranja (prikladnost za uporabu)**

(a) Unutarnje ispitivanje

Može se odobriti ispitni laboratorij proizvođača za provođenje ispitivanja radi dokazivanja učinkovitosti ako zadovoljava sljedeće dodatne zahtjeve:

- organizacijama za dodjeljivanje znaka zaštite okoliša mora biti omogućeno nadziranje izvođenja ispitivanja,
- organizacije za dodjeljivanje znaka zaštite okoliša moraju imati pristup svim podacima na proizvodu,
- ispitivanje djelovanja i učinkovitosti mora se opisati u sustavu za nadzor kvalitete.

Podnositelj zahtjeva mora podnijeti dokumentaciju koja dokazuje da je proizvod ispitan u realnim uvjetima:

- (a) Sude zaprljano mrljama koje su reprezentativne za vrstu prljavštine koja se očekuje u područjima gdje će se proizvod stavlјati na tržište.
- (b) Preporučena doza i odgovarajuća tvrdoća vode i najniža preporučena temperatura pranja.

Podnositelj zahtjeva mora podnijeti dokumentaciju koja dokazuje:

- sposobnost proizvoda za uklanjanje prljavštine sa suda,
- sposobnost proizvoda za sušenje suda.

Ispitni proizvod mora se ispitati u odnosu na referentni proizvod. Referentni proizvod može biti uvaženi proizvod na tržištu, a ispitani proizvod mora biti učinkovit najmanje kao onaj referentni.

(b) Korisnička ispitivanja

1. Odgovor se moraju dobiti od najmanje pet ispitnih centara koji predstavljaju slučajni odabir potrošača.
2. Postupak i doza moraju biti u skladu s preporukama proizvođača.
3. Ispitno razdoblje mora se nastaviti za najmanje četiri tjedna s najmanje 400 ispitnih ciklusa.
4. Svaki ispitni centar mora ocijeniti učinkovitost proizvoda ili višedijelnog sustava odgovarajući na pitanja vezana uz sljedeće aspekte (ili slične formule):
 - sposobnost proizvoda za uklanjanje prljavštine sa suda,
 - sposobnost proizvoda za sušenje suda,
 - zadovolјstvo ispitnika sporazumom o obilascima potrošača.

▼ B

5. Odgovor mora biti ocijenjen na trostupanjskoj ljestvici, na primjer „nedovoljno učinkovit“, „dovoljno učinkovit“ i „vrlo učinkovit“. Odgovori na pitanje o tomu kako su ispitni centri zadovoljni uređenjem obilaska potrošača moraju glasiti „nezadovoljni“, „zadovoljni“ i „vrlo zadovoljni“.
6. Najmanje 80 % mora ocijeniti proizvod kao dovoljno ili vrlo učinkovit u svim točkama (vidjeti točku 4.) i zadovoljni ili vrlo zadovoljni obilascima potrošača.
7. Svi neobrađeni podaci proistekli iz ispitivanja moraju se navesti.
8. Postupak ispitivanja mora biti detaljno opisan.